

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike

Izvješće o otpadnim vozilima i otpadnim gumama u 2018. godini

KLASA: 351-02/20-98/02

URBROJ: 517-20-1

Izvešće o otpadnim vozilima i otpadnim gumama u 2018. godini

Zagreb, veljača 2020.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Zavod za zaštitu okoliša i prirode
Radnička cesta 80/7, 10000 Zagreb
mzoe.gov.hr

Sadržaj

1. Otpadna vozila.....	2
1.1. Uvod	2
1.2. Broj registriranih cestovnih vozila	5
1.3. Količina uvezenih/proizvedenih vozila	6
1.4. Gospodarenje otpadnim vozilima sukladno Pravilniku.....	8
1.4.1. Količina otpadnih vozila	10
1.4.2. Potvrde o obrađivanju otpadnih vozila	10
1.4.3. Prijave podataka sakupljača i obrađivača otpadnih vozila.....	14
1.5. Naknade za gospodarenje otpadnim vozilima	16
1.6. Ostvarenje propisanih ciljeva	18
2. Otpadne gume	20
2.1. Uvod	20
2.2. Gospodarenje otpadnim gumama	22
2.2.1. Količina otpadnih guma	23
2.3. Naknade za gospodarenje otpadnim gumama	26
2.4. Ostvarenje propisanih ciljeva	27
3. Zaključak.....	29

1. Otpadna vozila

1.1. Uvod

Podaci o nastalim, sakupljenim i obrađenim količinama otpadnih vozila prate se na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom, NN 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19 (u daljnjem tekstu: Zakon) i Pravilnika o gospodarenja otpadnim vozilima, NN 125/15, 90/16 i 60/18 (u daljnjem tekstu: Pravilnik). Prema Pravilniku (čl.4.):

- cjelovito otpadno vozilo je otpadno vozilo koje obavezno ima motor (glavu motora, blok motora i karter) i karoseriju (školjku, poklopac motora, poklopac prtljažnika i sva vrata). Otpadno vozilo koje nema sve dijelove cjelovitog otpadnog vozila smatra se necjelovitim otpadnim vozilom,
- otpadno vozilo je vozilo koje radi oštećenja, dotrajalosti i drugih uzroka posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti u smislu Zakona, uključujući sve njegove sastavne dijelove i potrošne materijale koji u trenutku odbacivanja čine dio otpadnog vozila,
- proizvođač vozila (u daljnjem tekstu: proizvođač) je pravna i fizička osoba – obrtnik koja neovisno o načinu prodaje proizvodi i/ili na profesionalnoj osnovi uvozi i stavlja vozila na tržište na teritoriju Republike Hrvatske. Osoba koja ima poslovno sjedište u drugoj državi članici Europske unije, a vozila stavlja na tržište na teritoriju Republike Hrvatske, čije je mjesto oporezivanja u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisom, u smislu odredbi ovog Pravilnika smatra se proizvođačem i dužna je imenovati osobu u Republici Hrvatskoj koja je odgovorna za ispunjavanje obveza tog proizvođača u skladu s ovim Pravilnikom,
- posjednik otpadnog vozila (u daljnjem tekstu: posjednik) je posjednik otpada kako je definiran Zakonom, a koji je u posjedu otpadnog vozila,
- sakupljač otpadnih vozila (u daljnjem tekstu: sakupljač) je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja sukladno Zakonu ima dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja otpadnih vozila i koja je po provedenom postupku pokrenutim javnim pozivom za obavljanje usluge sakupljanja s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU, u daljnjem tekstu: Fond) sklopila ugovor,
- obrađivač otpadnih vozila (u daljnjem tekstu: obrađivač) je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja sukladno Zakonu ima dozvolu za obavljanje djelatnosti obrade otpadnih

vozila, uključujući obradu dijelova i materijala vozila te je temeljem ovlaštenja Ministarstva zaštite okoliša i energetike¹ (MZOE, u daljnjem tekstu: Ministarstvo) sklopila ugovor s Fondom.

Ministarstvo je u 2018. godini evidentiralo slijedeće:

- temeljem podataka Državnog zavoda za statistiku (u daljnjem tekstu: DZS) evidentirano je 1.666.413 komada registriranih osobnih vozila (40,76 osobna vozila na 100 stanovnika), a prosječna starost osobnih vozila na koja se odnosi Pravilnik (M1 kategorije) iznosila je 12,64 godina dok je prosječna starost teretnih vozila na koja se odnosi Pravilnik (N1 kategorije) bila 10,51 godina,
- temeljem podataka Fonda evidentiran je uvoz je 160.324 vozila ukupne težine 209.669 t, a izvezeno je 1.054 komada rabljenih vozila,
- procjenjuje se da je nastalo ukupno 69.760 komada (69.279 t) otpadnih osobnih vozila², odnosno tolikom broju vozila nije produžena registracija što je značajno više od količine evidentirane u Informacijskom sustavu Ministarstva koji obuhvaćaju i dionike izvan sustava Fonda, a koja je u 2018. iznosila 37.438 t,
- temeljem podataka Fonda ukupno je izdano 30.816 potvrda o obrađivanju vozila od čega su 63 zapisnici komunalnih redara,
- sakupljači su prijavili u Fond ukupno 29.920 t sakupljenih cjelovitih otpadnih vozila,
- obrađivači su prijavili u Fond ukupno 29.920 t obrađenih cjelovitih otpadnih vozila,
- u sustav kojim upravlja Fond uplaćeno je 117.118.896,64 kn naknade za gospodarenje otpadnim vozilima dok su isplate Fonda kojima se stimulira predaja cjelovitih otpadnih vozila na oporabu iznosile 42.843.167,69 kn,
- sukladno prijavama putem Obrasca OV9³, na prostoru RH preuzeto je na obradu ukupno 30.616 t (27.404 komada) cjelovitih otpadnih vozila,

¹ Do 31.12.2018. godine ove poslove je obavljala Hrvatska agencija za okoliš i prirodu koja je prestala s radom dana 01.01.2019. godine s danom stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša koji je donesen 19.12.2018. godine. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, sukladno članku 73. stavku 3. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o zaštiti okoliša (NN 118/18 od 27. prosinca 2018.) te brisanjem Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (HAOP) iz sudskog registra (17.siječnja 2019. godine) preuzelo je zaposlenike, poslove, prava i obveze Agencije, kao i imovinu, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju.

² Izvor: DZS i Carinska uprava Ministarstva financija

³ Obrazac OV9 - Izvješće o rastavljanju, obradi, ponovnoj uporabi, recikliranju i uporabi otpadnih vozila koja nastaju u Republici Hrvatskoj, Prilog XIII. Pravilnika. U 2018. godini dostavili su ih CE-ZA-R d.o.o. i ODLAGALIŠTE SIROVINA d.o.o.

- prema izračunu u skladu s Odlukom 2005/293/EZ, stopa ponovne uporabe i oporabe za sva otpadna vozila predana na obradu tijekom 2018. godine iznosila je 97,74% prosječne mase na obradu predanog otpadnog vozila, čime je ispunjen Nacionalni cilj ponovne uporabe i oporabe od najmanje 95%,
- prema izračunu u skladu s Odlukom 2005/293/EZ, stopa ponovne uporabe i recikliranja za sva otpadna vozila predana na obradu tijekom 2018. godine iznosila je 97,41% prosječne mase na obradu predanog otpadnog vozila, čime je ispunjen Nacionalni cilj ponovne uporabe i recikliranja od najmanje 85%.

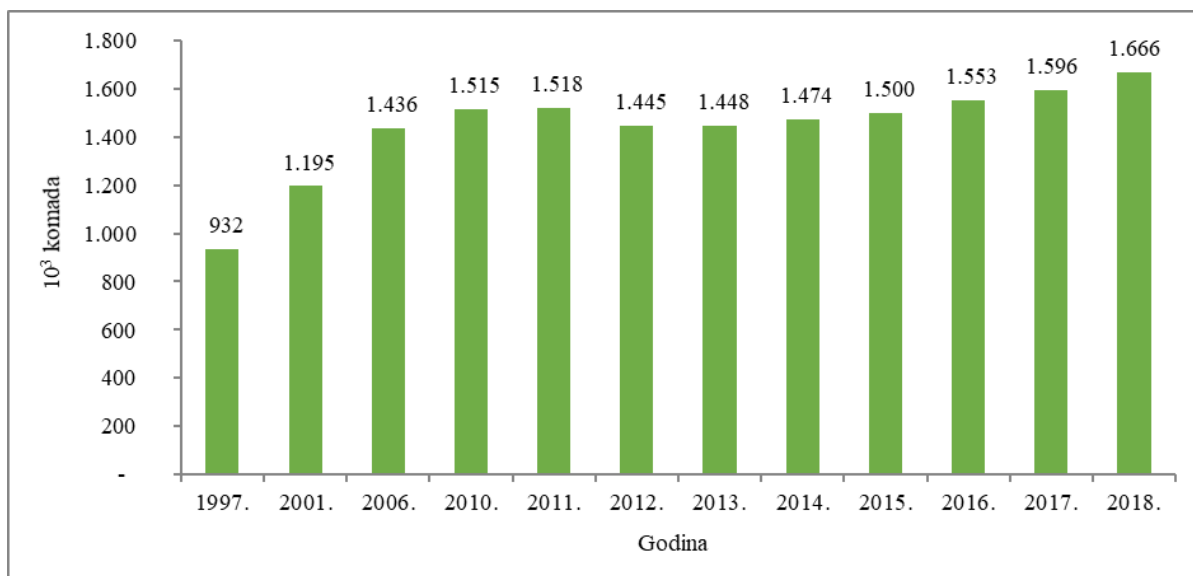
1.2. Broj registriranih cestovnih vozila

Sukladno podacima Državnog zavoda za statistiku (u daljnjem tekstu: DZS) broj registriranih osobnih vozila u 2018. godini iznosio je 1.666.413 komada (40,76 osobna vozila na 100 stanovnika) što je lagani rast od 4,41% u odnosu na 2017. godinu. Prosječna starost osobnih vozila na koja se odnosi Pravilnik (M1 kategorije) u Hrvatskoj je 12,64 godina, dok je prosječna starost teretnih vozila na koja se odnosi Pravilnik (N1 kategorije) 10,51 godina.

Tablica 1. Broj ukupno registriranih osobnih vozila od 1997. do 2018. godine

Godina	Broj stanovnika (procjena)	Ukupno registrirana osobna vozila na motorni pogon (komada)	Broj osobnih vozila/ 100 stanovnika
1997.	4.572.000	932.278	20,39
2001.	4.437.460	1.195.450	26,94
2006.	4.440.000	1.435.781	32,34
2007.	4.436.000	1.491.127	33,61
2008.	4.434.000	1.535.280	34,63
2009.	4.429.078	1.532.549	34,60
2010.	4.418.000	1.515.449	34,30
2011.	4.284.889	1.518.278	35,43
2012.	4.268.000	1.445.220	33,86
2013.	4.256.000	1.448.299	34,03
2014.	4.238.389	1.474.495	34,79
2015.	4.203.604	1.499.802	35,68
2016.	4.174.349	1.552.904	37,20
2017.	4.124.531	1.596.087	38,69
2018.	4.087.843	1.666.413	40,76

Izvor: DZS

Slika 1. Broj registriranih osobnih vozila od 1997. do 2018. godine (Izvor: DZS, obrada: MZOE)

1.3. Količina uvezenih/proizvedenih vozila

Sukladno Pravilniku (čl.11.), proizvođač mora voditi evidenciju o količini vozila koje stavlja na tržište na teritoriju Republike Hrvatske. Podaci iz evidencije dostavljaju se na propisanom obrascu Fondu koji naplaćuje naknadu. Prijave se odnose samo na uvezena vozila obzirom da u RH nema proizvodnje.

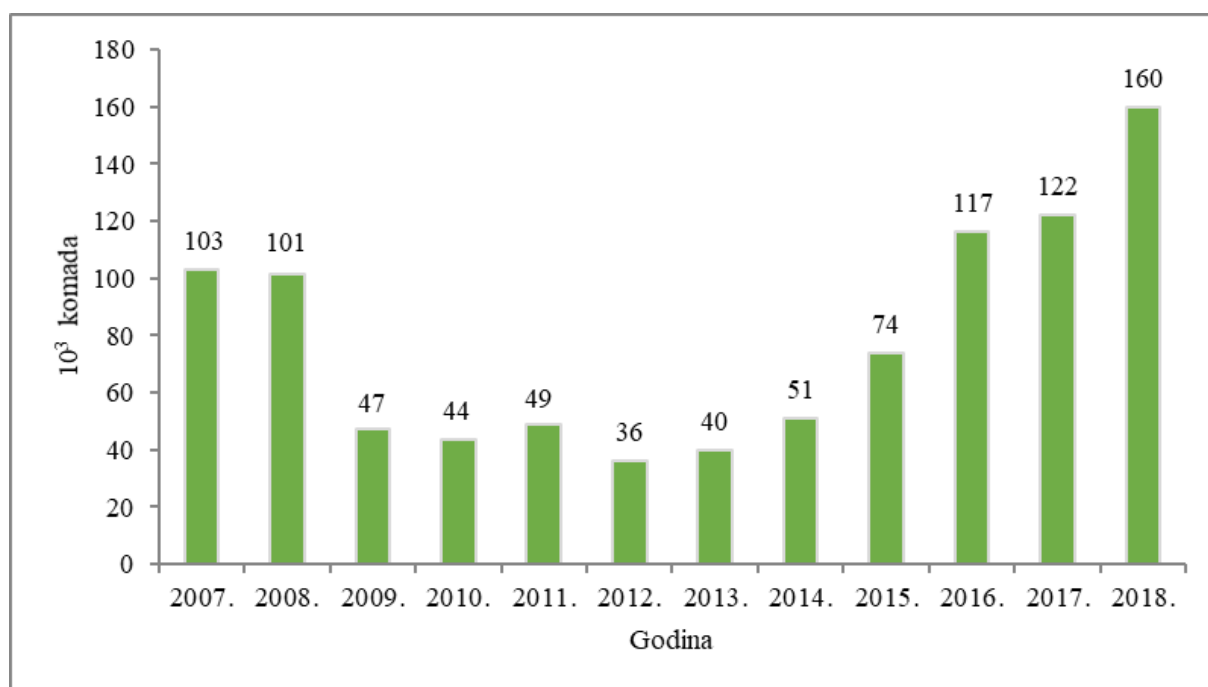
Prema podacima Fonda, u 2018. godini uvezeno je 160.324 vozila, namijenjenih za korištenje kao prijevoznih sredstava, ukupne težine 209.669 t (Tablica 2.). Od početka primjene sustava gospodarenja otpadnim vozilima u Republici Hrvatskoj do kraja 2012. godine vidljiv je veliki pad uvoza vozila od čak 65%, uzrokovan prije svega gospodarskom depresijom, uz manje variranje tijekom godina (Slika 2.). Značajan rast uvoza vozila u 2016. i 2017. godini u odnosu na prethodno razdoblje uzrokovan je donošenjem novog Pravilnika 1. prosinca 2015. godine kojim je propisano (čl.12. i čl.30. st.2.) da su sve fizičke osobe – građani i pravne ili fizičke osobe - obrtnici koji uvoze vozilo za vlastite potrebe dužne, do 5. dana u tekućem mjesecu za prethodni kalendarski mjesec, dostaviti Fondu podatke na Obrascu OV1⁴ putem nadležnog carinskog ureda prema mjestu prebivališta. Uslijed navedenog primjetan je značajan porast broja uvezenih vozila 2016. godine za 58% u odnosu na 2015. godinu. U 2018. godini bilježi se porast broja uvezenih vozila za 31% (za 38 t) u odnosu na prethodnu godinu.

⁴ Obrazac OV1 - Izvješće o vozilima stavljenim na tržište na području Republike Hrvatske, Prilog III. Pravilnika

Tablica 2. Prijave uvoza vozila od 2007. do 2018. godine

Godina	Komada	Količina (t)
2007.	103.260	132.505
2008.	101.467	127.391
2009.	47.363	61.144
2010.	43.713	55.830
2011.	48.833	61.882
2012.	35.831	45.820
2013.	39.774	48.862
2014.	50.803	65.467
2015. ⁵	74.086	96.694
2016.	116.593	149.240
2017.	122.077	158.001
2018.	160.324	209.669

Izvor: FZOEU

Slika 2. Uvoz vozila od 2007. do 2018. godine (Izvor: FZOEU, obrada: MZOE)

⁵ Od 01.07.2015. godine i fizičke osobe su dužne prijavljivati uvoz vozila, dok su do te godine samo tvrtke bile obvezne prijavljivati uvoz.

1.4. Gospodarenje otpadnim vozilima sukladno Pravilniku

Gospodarenje otpadnim vozilima i njihovim dijelovima je skup mjera koje obuhvaćaju sakupljanje, obradu, ponovnu uporabu dijelova otpadnih vozila, uporabu otpadnih vozila i zbrinjavanje novonastalog otpada koji se ne može oporabiti.

Gospodarenje otpadnim vozilima obuhvaća otpadna vozila sukladno Pravilniku (čl.3., st.1.): kategorije M1, motorna vozila za prijevoz osoba koja osim sjedala za vozača imaju još najviše osam sjedala; kategorije N1, motorna vozila za prijevoz tereta čija najveća dopuštena masa nije veća od 3,5 t i L2, L4 i L5 (osim L5e) kategorije motornih vozila, te dijelove i materijale nastale održavanjem ovih otpadnih vozila. Otpadno vozilo je vozilo koje radi oštećenja, dotrajalosti i drugih uzroka posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti u smislu Zakona, uključujući sve njegove sastavne dijelove i potrošne materijale koji u trenutku odbacivanja čine dio otpadnog vozila. Zbog mogućnosti nekontroliranoga ispusta tekućina predstavljaju opasnost za okoliš te zahtijevaju posebnu brigu prilikom gospodarenja otpadnim vozilima. Sukladno Pravilnika (čl.27), proizvođač, sakupljač i obrađivač obvezni su upisati se i dostavljati podatke u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada kojeg vodi Fond, sukladno Pravilniku, Zakonu i posebnom propisu kojim se uređuje Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada .

Posjednik otpadnog vozila obvezan je predati sakupljaču, cijelovito ili necjelovito otpadno vozilo⁶ i to na skladištu sakupljača ili pozivom sakupljača na lokaciju gdje se otpadno vozilo nalazi. Sakupljač je u obvezi preuzeti otpadno vozilo od posjednika u roku od 30 dana. Posjednik prilikom predaje otpadnog vozila sakupljaču ima pravo na naknadu koju mu isplaćuje sakupljač, kako za cjelovito, tako i za necjelovito otpadno vozilo, no za necjelovito vozilo se daje polovina iznosa cjelovitog vozila.

Sakupljač je osim dokumentacije definirane čl.16. Pravilnika, dužan prilikom preuzimanja otpadnog vozila ovjeriti prateći list za otpadno vozilo preuzeto od posjednika ili preuzeti Izjavu o vlasništvu otpada za otpadno vozilo preuzeto od fizičke osobe te u svrhu dokazivanja cjelovitosti i sljedivosti načiniti foto zapis motora, karoserije i broja šasije otpadnog vozila. Sakupljač je dužan dostavljati Fondu Izvješće o sakupljenim otpadnim vozilima jednom mjesečno na Obrascu OV4⁷. Sakupljač ima pravo na naknadu troškova sakupljanja od Fonda,

⁶ Cjelovito vozilo predstavlja vozilo koje obavezno ima motor (glavu motora, blok motora i karter) i karoseriju (školjku, poklopac motora, poklopac prtljažnika i sva vrata). Otpadno vozilo koje nema sve dijelove cjelovitog otpadnog vozila smatra se necjelovitim otpadnim vozilom.

⁷ Obrazac OV4 - Izvješće o sakupljenim otpadnim dijelovima i materijalima vozila, Prilog VII. Pravilnika

uključujući i naknadu troškova trajektnog prijevoza uz predočenje računa te dijelova i materijala nastalih održavanjem ovih otpadnih vozila predanih obrađivaču, sukladno Pravilniku i uvjetima koji su utvrđeni ugovorom. Sakupljač je obavezan sva sakupljena otpadna vozila te dijelove i materijale vozila, u stanju u kojem su preuzeta od posjednika, predati obrađivaču uz prateći list⁸.

Obrađivač otpadnih vozila je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja ima dozvolu za obavljanje djelatnosti obrade otpadnih vozila sukladno Zakonu, uključujući obradu dijelova i materijala vozila te je temeljem ovlaštenja Ministarstva sklopila ugovor s Fondom. Obrađivač je obavezan preuzeti od sakupljača sva sakupljena otpadna vozila uz ovjeru pratećeg lista sakupljaču te ih obraditi sukladno odredbama Pravilnika. Obrađivač je obavezan osobi upisanoj u registar vozila kao vlasnik ili osobi koja ima drugi pravovaljani dokaz o stjecanju vlasništva ili ovjerenu punomoć za predaju otpadnog vozila na uporabu, za vozilo predano na obradu izdati Potvrdu o obrađivanju otpadnog vozila na obrascu POOV⁹. Prema Pravilniku obrađivač je obavezan jednom mjesečno za prethodni mjesec dostaviti Fondu u Registar gospodarenja posebnim kategorijama, podatke o količini preuzetih i obrađenih otpadnih vozila na obrascu Izvješće o obrađenim količinama otpadnih vozila (u daljnjem tekstu: Obrazac OV8) iz Priloga XII. Pravilnika (čl.24., st.1) kao i primjerak izdanog Obrasca POOV (čl.24., st.3.). Nadalje, obrađivač je obavezan do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu dostaviti u ovaj Registar godišnje podatke o količini izvezenih neobrađenih otpadnih vozila i/ili vrsti otpada nastalih obradom otpadnih vozila na Obrascu OV7 iz Priloga X. Pravilnika te Izvješće o rastavljanju, obradi, ponovnoj uporabi, recikliranju i uporabi otpadnih vozila koja nastaju u Republici Hrvatskoj na Obrascu OV9 iz Priloga XIII. Pravilnika, a prema potrebi i druge podatke neophodne za izvješćivanje nadležnih tijela Europske unije (čl.24., st.2).

Fond je obavezan, najkasnije do 1. travnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, godišnje podatke iz Pravilnika (čl. 24., st. 1. i 2.) dostaviti Ministarstvu. Do uspostave Registra iz članka 27. Pravilnika obrađivač je dužan podatke na Obrascu OV9 dostavljati i Fondu i Ministarstvu (čl.30., st.1.).

⁸ Prateći list se ne popunjava ukoliko su sakupljač i obrađivač ista organizacijska jedinica unutar iste pravne osobe ili fizičke osobe – obrtnika na istoj lokaciji.

⁹ Obrazac POOV - Potvrda o obrađivanju otpadnog vozila, Prilog XI. Pravilnika

1.4.1. Količina otpadnih vozila

Količina otpadnih vozila može se približno odrediti temeljem broja vozila kojima nije produžena registracija – pri tom izračunu uzeti su u obzir podaci o broju ukupno registriranih vozila, broju registriranih vozila prenesenih iz prethodne godine i podaci o broju izvezenih rabljenih vozila. Procjena količine otpadnih vozila u razdoblju 2001.-2018. godine, temeljena na broju vozila kojima nije produžena registracija, nalazi se u Tablici 3.

U 2018. godini evidentirano je 69.760 komada vozila kojima u toj godini nije produžena registracija. Navedeni broj procijenjen je ujedno i kao broj otpadnih vozila u 2018. godini¹⁰. Izračun je izrađen na način da je ukupni broj registriranih vozila u 2017. godini (1.596.087 kom.)¹¹ umanjen za broj registriranih vozila prenesenih u 2018. godinu iz prethodne godine (1.525.769 kom.)¹² i broj izvezenih rabljenih vozila u 2017. godini (558 kom.)¹³. Dobivena količina otpadnih vozila (69.760 komada) pomnožena je sa prosječnom težinom cjelovitog otpadnog vozila u 2018. godini (0,99311 t)¹⁴ te je tako procijenjeno da je u RH 2018. godine nastalo oko 69.279 t otpadnih cjelovitih vozila.

Prema podacima raspoloživim u Informacijskom sustavu Ministarstva¹⁵ koji obuhvaćaju i dionike izvan sustava Fonda u 2018. godini količina nastalih otpadnih vozila (KB 16 01 04* i 16 01 06), iznosi 37.438 t što je za 54% manje od procijenjene količine nastalih otpadnih vozila.

Tablica 3. Procjena broja i količine cjelovitih otpadnih vozila kategorija propisanih Pravilnikom nastalih u Republici Hrvatskoj od 2001. do 2018. godine

God.	Ukupno registriranih vozila (komada)	Registrirana vozila - prenesno iz prethodne godine (komada)	Izvezeno rabljenih vozila (komada)	Otpadna vozila (komada)	Otpadna vozila ¹⁶ (t)
2000.	1.134.207		170		
2001.	1.205.048	1.096.081	205	37.956	36.058
2002.	1.254.040	1.158.420	192	46.423	44.102
2003.	1.303.406	1.198.402	222	55.446	52.674
2004.	1.347.693	1.247.421	208	55.763	52.975

¹⁰ Ova procjena se mora uzeti s zadržkom jer temeljem datih podataka nije moguće razlikovati privremeno odjavljena vozila od odjavljenih otpadnih vozila.

¹¹ Izvor: DZS

¹² Izvor: DZS

¹³ Izvor: Ministarstvo financija – Carinska uprava

¹⁴ Prema prijavama obrađivača putem Obrascu OV9, prosječno cjelovito otpadno vozilo težilo je 993,11 kg.

¹⁵ Baza ROO i podaci o prekograničnom prometu otpada,

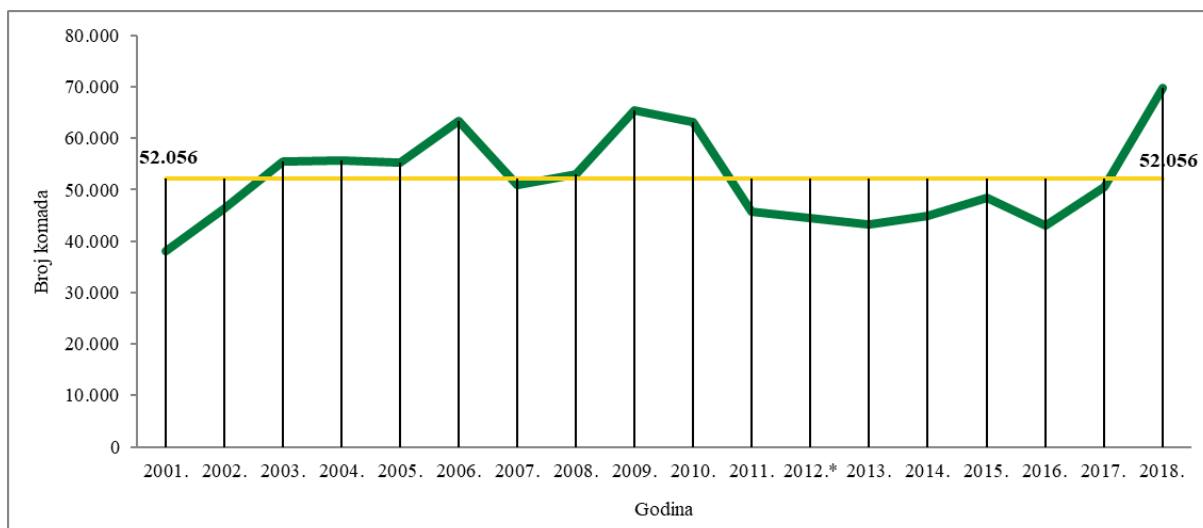
¹⁶ Procjena temeljem prijavljene prosječne težine obrađenog cjelovitog otpadnog vozila za određenu godinu. Otpadni dijelovi vozila nisu uključeni.

God.	Ukupno registriranih vozila (komada)	Registrirana vozila - prenesno iz prethodne godine (komada)	Izvezeno rabljenih vozila (komada)	Otpadna vozila (komada)	Otpadna vozila ¹⁶ (t)
2005.	1.394.943	1.292.297	260	55.188	52.429
2006.	1.446.332	1.331.307	243	63.376	60.207
2007.	1.502.088	1.395.155	244	50.934	48.387
2008.	1.544.877	1.448.778	179	53.066	50.413
2009.	1.532.549	1.479.297	202	65.401	62.131
2010.	1.515.449	1.469.240	252	63.107	59.952
2011.	1.518.278	1.469.395	280	45.802	43.512
2012.	1.445.220	1.404.395	195	113.603	107.923
2013.	1.448.299	1.401.736	1.089	43.289	41.125
2014.	1.474.495	1.402.249	382	44.961	42.713
2015.	1.499.802	1.425.621	267	48.492	46.067
2016.	1.552.904	1.456.449	211	43.086	40.501
2017.	1.596.087	1.502.285	558	50.408	51.415
2018.	1.666.413	1.525.769	1.054	69.760	69.279

Izvor: DZS, Ministarstvo financija - Carinska uprava, Obrađivači vozila - Obrazac OV9, obrada: MZOE

Značajna razlika u količini otpadnih vozila u 2012. godini u odnosu na ostale godine nastala je iz razloga jer je 2012. godine Ministarstvo unutarnjih poslova započelo postupak automatske odjave vozila kojima je istekla registracija više od godine dana što je dovelo do smanjenja broja ukupno registriranih vozila. Nadalje, udio prvi puta registriranih vozila u 2012. godini bio je prvi put značajno manji nego prethodnih godina.

U razdoblju 2001.-2018. godine procjena broja otpadnih osobnih vozila varira te je prosječna godišnja vrijednost iznosila 52.056 komada (Slika 3.).

Slika 3. Broj otpadnih vozila kategorija propisanih Pravilnikom nastalih u RH od 2001. do 2018. godine (Izvor: DZS, obrada: MZOE)¹⁷

1.4.2. Potvrde o obrađivanju otpadnih vozila

Obrađivač je obavezan preuzeti od sakupljača sva sakupljena otpadna vozila uz ovjeru pratećeg lista sakupljaču te ih obraditi sukladno odredbama Pravilnika. Obrađivač je obavezan osobi upisanoj u registar vozila kao vlasnik ili osobi koja ima drugi pravovaljani dokaz o stjecanju vlasništva ili ovjerenu punomoć za predaju otpadnog vozila na uporabu, za vozilo predano na obradu izdati Potvrdu o obrađivanju otpadnog vozila na obrascu POOV najkasnije u roku od 15 dana od dana preuzimanja otpadnog vozila. Obrazac POOV osigurava obrađivač¹⁸. Osoba kojoj je izdana ova Potvrda obavezna je odjaviti otpadno vozilo sukladno propisu kojim se uređuje registracija, označavanje i odjava vozila te pritom predati primjerak Obrasca POOV. Obrađivač je obavezan prilikom dostave podataka Fondu dostaviti i podatke o izdanim Obrascima POOV (broj potvrde i podatke o vozilu).

Broj otpadnih vozila za koja je izdana Potvrda o obrađivanju vozila raste do 2011. godine, dok se slijedeće tri godine bilježi pad u prosjeku od 10% godišnje. Broj otpadnih vozila koja se prikupljaju uz zapisnik komunalnog redarstava rastao je do 2011. godine. Od 2012. do 2015. godine bilježi se pad u prosjeku od 28% godišnje. Broj ukupno izdanih potvrda o obrađivanju vozila u 2016. i 2017. godini porastao je u prosjeku za 18%, a u 2018. godini za 31% u odnosu na prethodnu godinu.

¹⁷ Za 2012. godinu je korištena procjena temeljem interpolacije između 2011. i 2013. godine

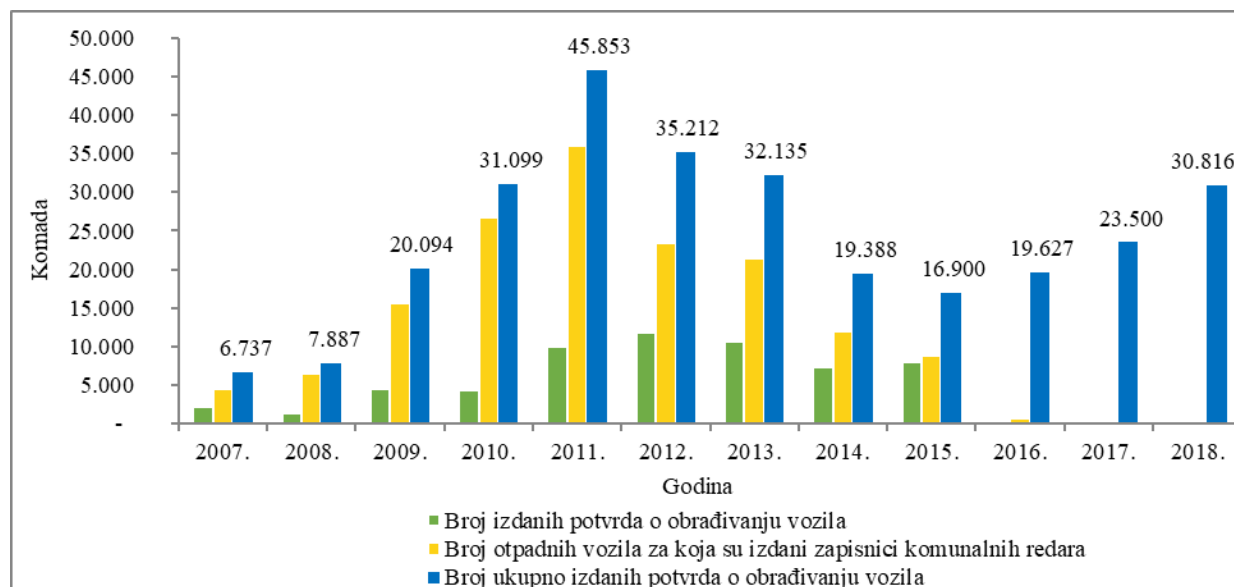
¹⁸ Po starom pravilniku Potvrdu o obrađivanju otpadnog vozila izdavao je Fond.

Velika razlika u 2016. godini između broja izdanih Potvrda o obrađivanju vozila i broja zapisnika komunalnog redarstava nastala je iz razloga , jer je novim Pravilnikom propisano da POOV izdaje obrađivač otpadnih vozila. U 2018. godini broj ukupno izdanih potvrda o obrađivanju vozila je 30.816, od čega su 63 zapisnici komunalnih redara (Tablica 4., Slika 4.).

Tablica 4. Broj ukupno izdanih potvrda o obrađivanju otpadnih vozila (POOV) za koje su izdani zapisnici komunalnih redarstava za razdoblje od 2007. do 2018. godine

God.	Broj izdanih potvrda o obrađivanju vozila (komada)	Zapisnici komunalnih redara (otpadna vozila - komada)	Broj ukupno izdanih potvrda o obrađivanju vozila (komada)
2007.	2.218	4.519	6.737
2008.	1.420	6.467	7.887
2009.	4.441	15.653	20.094
2010.	4.371	26.728	31.099
2011.	9.909	35.944	45.853
2012.	11.854	23.358	35.212
2013.	10.702	21.433	32.135
2014.	7.347	12.041	19.388
2015.	8.065	8.835	16.900
2016.	-	759	19.627
2017.	-	164	23.500
2018.	-	63	30.816

Izvor: FZOEU

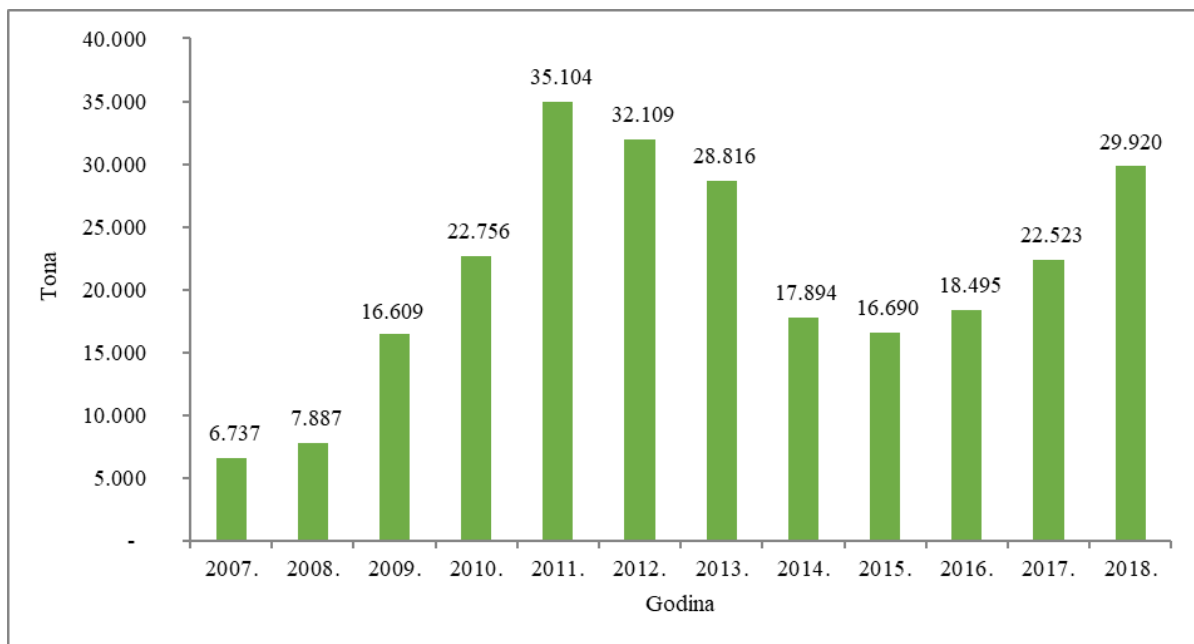

Slika 4. Broj izdanih potvrda o obrađivanju vozila od 2007. do 2018. godine

(Izvor: FZOEU, obrada: MZOE)

1.4.3. Prijave podataka sakupljača i obrađivača otpadnih vozila

Od početka primjene Pravilnika 2007. godine do 2011. godine, prema prijavama u Fond, vidljivo je kontinuirano povećanje ukupnih godišnjih količina sakupljenih cjelovitih otpadnih vozila. U naredne 4 godine bilježi se pad količina sakupljenih otpadnih vozila (ukupno za 52% u 2015. godini u odnosu na 2011. godinu), dok se u 2018. godini bilježi porast za ukupno 79% u odnosu na 2015. godinu, Slika 5.

Slika 5. Količine sakupljenih cjelovitih otpadnih vozila prema prijavama sakupljača od 2009. do 2018. godine ¹⁹ (Izvor: FZOEU, obrada: MZOE)

U 2018. godini sakupljači su prijavili u Fond ukupno 29.919,80 t cjelovitih otpadnih vozila (Tablica 5.).

Tablica 5. Popis sakupljača otpadnih vozila u RH i sakupljene količine cjelovitih otpadnih vozila u 2018. godini

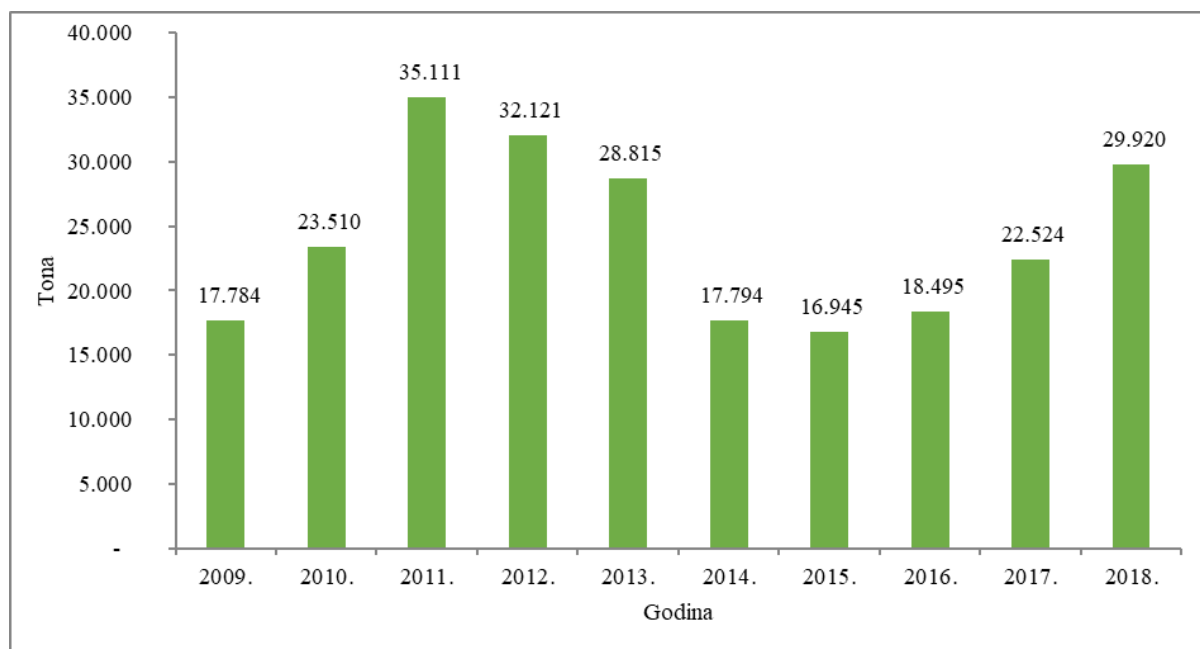
Broj	Naziv tvrtke	Sjedište tvrtke	Sakupljene količine otpadnih vozila (t)
1.	CE-ZA-R d.o.o.	Zagreb, Josipa Lončara 15	26.359,23
2.	KAIROS d.o.o.	Osijek, Industrijska zona jug 9	124,06

¹⁹ Za 2007. i 2008. godinu korišten je broj otpadnih vozila koji su koncesionari prijavili u Fond uz pretpostavku da jedno vozilo teži u prosjeku jednu tonu.

Broj	Naziv tvrtke	Sjedište tvrtke	Sakupljene količine otpadnih vozila (t)
3.	METIS d.d.	Kukuljanovo, Kukuljanovo 414	3.205,38
4.	ODLAGALIŠTE SIROVINA d.o.o.	Zadar, Ive Dulčića 6	231,13
Ukupno:			29.919,80

Izvor: FZOEU

U odnosu na 2007. godinu u kojoj je pokrenut sustav gospodarenja otpadnim vozilima vidljiv je konstantan rast do 2011. godine obrađenih količina cjelovitih otpadnih vozila. U sljedeće četiri godine bilježi se pad količina obrađenih cjelovitih otpadnih vozila (ukupno za 52% u 2015. godini u odnosu na 2011. godinu), dok se u 2018. godini bilježi porast za ukupno 77% u odnosu na 2015. godinu, Slika 6.

Slika 6. Količine obrađenih otpadnih vozila prema prijavama obrađivača od 2009. do 2018. godine
(Izvor: FZOEU, obrada: MZOE)

U 2018. godini obrađivači su prijavili u Fond obradu ukupno 29.920 t cjelovitih otpadnih vozila (Tablica 6.). Navedena količina ne obuhvaća dijelove vozila koje obrađivači također preuzimaju i obrađuju, ali nisu obuhvaćeni sustavom koji organizira Fond te se ne prijavljuju Fondu.

Sukladno podacima²⁰ Ministarstva, koji obuhvaćaju i dionike izvan sustava Fonda, evidentirana obrađena količina otpadnih vozila u RH iznosi 35.327 t što je za 18% više u odnosu na količinu koju su obrađivači prijavili u Fond. Na uporabu izvan RH izvezeno je 1.705 t (uporaba postupcima R12 i R13) i to u Tursku i Sloveniju, dok je preostala količina bila privremeno uskladištena na lokaciji sakupljača/obrađivača.

Tablica 6. Popis obrađivača otpadnih vozila u RH i obrađene količine cjelovitih vozila u 2018. godini

Broj	Naziv tvrtke	Sjedište tvrtke	Obrađene količine otpadnih vozila (t)
1.	CE-ZA-R d.o.o.	Josipa Lončara 15, Zagreb	29.688,67
2.	ODLAGALIŠTE SIROVINA d.o.o.	Ive Dulčića 6, Zadar	231,13
Ukupno:			29.919,80

1.5. Naknade za gospodarenje otpadnim vozilima

Naknada gospodarenja otpadnim vozilima je novčani iznos koji plaćaju proizvođači vozila i fizičke osobe – građani prilikom stavljanja istih na tržište u iznosu od 0,60 kn/kg. Naknadom gospodarenja otpadnim vozilima koja je uplaćena Fondu pokrivaju se troškovi sakupljanja, privremenog skladištenja, prijevoza otpadnih vozila i naknade za predaju otpadnih vozila na uporabu u sustavu kojim upravlja Fond.

Odredbe Pravilnika primjenjuju se na vozila koja se sukladno posebnom propisu koji određuje kategorije vozila uvrštavaju u: M1 kategoriju – motorna vozila za prijevoz osoba koja osim sjedala za vozača imaju još najviše osam sjedala, N1 kategoriju – motorna vozila za prijevoz tereta čija najveća dopuštena masa nije veća od 3,5 t i vozila na tri kotača isključujući motorne tricikle.

U 2018. godini ukupno je uplaćeno 117.118.896,64 kuna, dok su isplate Fonda za gospodarenje otpadnim vozilima za tu godinu iznosile 42.843.167,69 kuna²¹. U odnosu na prethodnu godinu iznos uplaćenih naknada povećao se za 33%, dok se iznos isplaćenih naknada povećao za 23% (Tablica 7., Slika 7.).

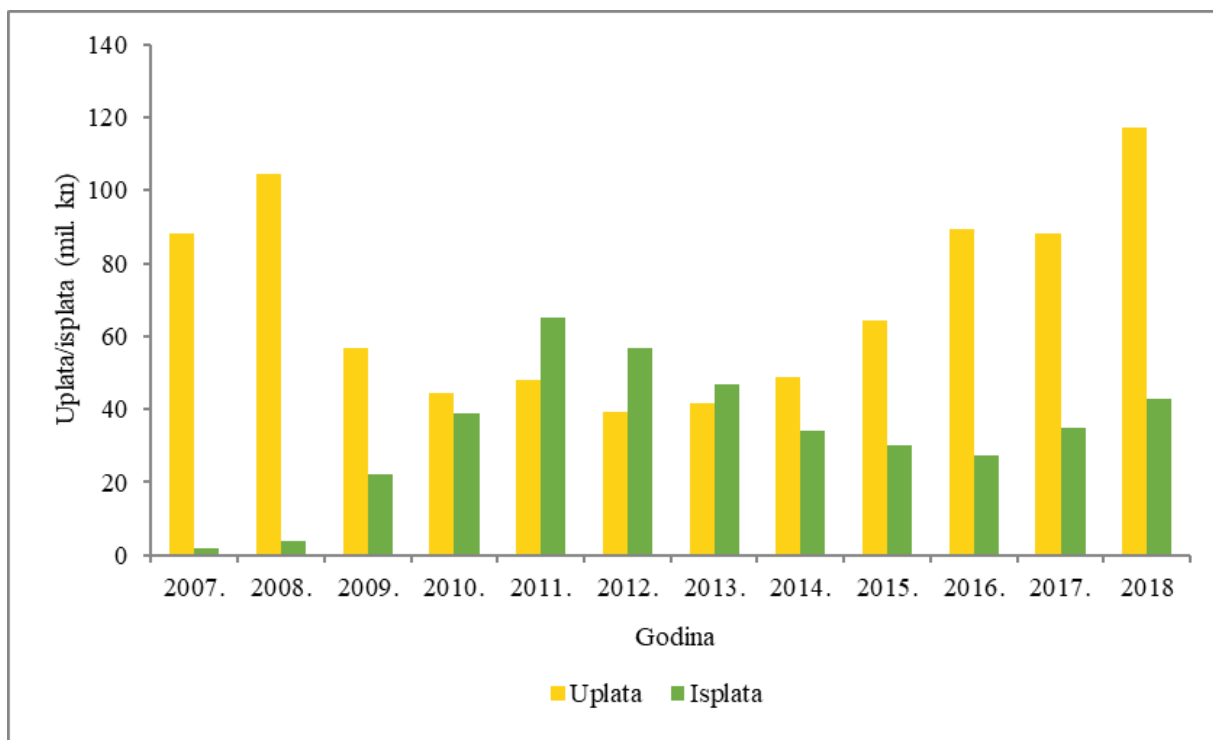
²⁰ Podaci iz baze ROO i podaci o prekograničnom prometu otpada u 2018. godini

²¹ Naknada sakupljaču za preuzimanje otpadnih vozila, uključivo PDV, iznosi: 0,45 kn/kg za preuzete količine otpadnih vozila na lokaciji posjednika; 0,15 kn/kg za pokrivanje troškova preuzimanja i privremenog skladištenja otpadnih vozila; 0,15 kn/kg za pokrivanje troškova prijevoza otpadnih vozila od skladišta sakupljača do obrađivača; 0,80 kn/kg po toni prevezenih otpadnih vozila za prijevoz od skladišta sakupljača do obrađivača ako je udaljenost veća od 150 km. Naknada za predaju cjelovitog otpadnog vozila na uporabu koje je sam posjednik predao na skladište sakupljača ili je pozvao sakupljača da ga preuzme sa lokacije gdje se otpadno vozilo nalazi iznosi 1,00 kn/kg umanjena za pripadajući porez i prirez.

Tablica 7. Naknada za gospodarenje otpadnim vozilima obračunata od strane Fonda od 2007. do 2018. godine

Godina	Uplata/isplata	Iznos (kn)
2007.	Uplata	87.979.340,00
	Isplata	1.700.380,00
2008.	Uplata	104.505.290,00
	Isplata	4.034.610,00
2009.	Uplata	56.818.780,00
	Isplata	22.222.490,00
2010.	Uplata	46.505.770,00
	Isplata	38.731.609,00
2011.	Uplata	47.954.054,00
	Isplata	64.949.814,00
2012.	Uplata	39.135.514,00
	Isplata	56.593.414,00
2013.	Uplata	41.533.109,00
	Isplata	46.713.272,00
2014.	Uplata	48.948.994,00
	Isplata	34.080.115,00
2015.	Uplata	64.298.688,00
	Isplata	30.019.019,00
2016.	Uplata	89.544.033,05
	Isplata	27.343.355,85
2017.	Uplata	88.063.100,22
	Isplata	34.768.546,66
2018.	Uplata	117.118.896,64
	Isplata	42.843.167,69

Izvor: FZOEU

Slika 7. Odnos uplaćenih i isplaćenih naknada za gospodarenje otpadnim vozilima obračunatih od strane Fonda od 2007. do 2018. godine (Izvor: FZOEU, obrada: MZOE)

1.6. Ostvarenje propisanih ciljeva

Sukladno čl.28 Pravilnika, Ministarstvo izrađuje „Izvjешće o stopama ponovne uporabe/recikliranja/oporabe u Republici Hrvatskoj u skladu s čl.7. (st.2.) Direktive 200/53/EZ“, a sastavlja ga na temelju Odluke 2005/293/EZ. Izvjешće Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji na godišnjoj osnovi i to najkasnije 18 mjeseci nakon isteka godine koje izvješće pokriva²².

Stupanj ostvarenja ciljeva propisanih Pravilnikom (čl.5.) na temelju prikupljenih podataka²³ izračunat je sukladno Odluci Komisije 2005/293/EZ kojom se utvrđuju detaljna pravila za praćenje ciljeva u pogledu ponovne uporabe/oporabe i ponovne uporabe/recikliranja koji su utvrđeni u Direktivi 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadnim vozilima.

Prema prijavama putem Obrasca OV9 , na prostoru RH preuzeto je na obradu ukupno 30.616 t (27.404 komada) cjelovitih otpadnih vozila. Sukladno gore navedenom izračunu prema podacima sakupljenima od obrađivača otpadnih vozila ukupno je u 2018. godini ponovno

²² Ministarstvo je izvješće za 2017. godinu dostavilo u EK u lipnju 2019. godine

²³ U izračun su uzimaju se podaci obrađivača o otpadnim vozilima i njihovim djelovima (Obrazac OV9).

uporabljeno i reciklirano 29.824,18 t otpadnih vozila (i njihovih dijelova) , a ponovno je uporabljeno i oporabljeno 29.924,31 t otpadnih vozila (i njihovih dijelova).

Sukladno navedenom, stopa ponovne uporabe i oporabe za sva otpadna vozila predana na obradu u 2018. godini iznosila je 97,41% prosječne mase na obradu predanog otpadnog vozila, a stopa ponovne uporabe i recikliranja za sva otpadna vozila predana na obradu iznosila je 97,74% prosječne mase na obradu predanog otpadnog vozila (Tablica 9.). Time je ostvaren Nacionalni cilj kojim je propisano da se u gospodarenju otpadnim vozilima mora se osigurati da:

- stopa ponovne uporabe i oporabe za sva otpadna vozila predana na obradu tijekom godine iznosi najmanje 95% prosječne mase na obradu predanog otpadnog vozila,
- stopa ponovne uporabe i recikliranja za sva otpadna vozila predana na obradu tijekom godine iznosi najmanje 85% prosječne mase na obradu predanog otpadnog vozila.

Tablica 8. Ukupna ponovna uporaba, oporaba i recikliranje (u tonama po godini) otpadnih vozila koja nastaju u Republici Hrvatskoj i koja su obrađena unutar ili izvan Republike Hrvatske u 2018. godini

Ukupna masa otpadnih vozila (t) (WI)	30.615,70		
Postupak obrade	Od rastavljanja i uklanjanja opasnih tvari	Iz stroja za usitnjavanje	Ukupno
Ponovna uporaba (t)	0,00	0,00	0,00
Ukupno reciklirano (t)	1.950,33	27.873,85	29.824,18
Ukupna oporaba (t)	2.050,46	27.873,85	29.924,31
Ukupna ponovna uporaba i recikliranje (t) (X1)			29.824,18
Stupanj ponovne uporabe i recikliranja (X1/WI)			97,41%
Ukupno ponovna uporaba i oporaba (t) (X2)			29.924,31
Stupanj ponovne uporabe i oporabe (X2/WI)			97,74%

Izvor: obrađivači vozila - Obrazac OV9, obrada: MZOE

2. Otpadne gume

2.1. Uvod

Gospodarenje otpadnim gumama u Republici Hrvatskoj regulirano je sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, NN 94/13,73/17, 14/19 i 98/19 (u daljnjem tekstu: Zakon) i Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama, NN 113/16 (u daljnjem tekstu: Pravilnik). Prema Pravilniku (čl.3., st.1.):

- guma je svaki proizvod iz članka 2. Pravilnika koji se stavlja na tržište kao samostalni proizvod ili sastavni dio drugog proizvoda ili kompleta kotača koji se može svrstati u kategorije iz Priloga I. Pravilnika. U Prilogu II. Pravilnika nalazi se necjeloviti popis proizvoda obuhvaćenih kategorijama iz Dodatka I.,
- otpadna guma je guma koja je otpad u smislu Zakona,
- proizvođač je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja neovisno o načinu prodaje proizvodi i/ili uvozi i stavlja gume na tržište na području Republike Hrvatske. Osoba koja ima poslovno sjedište u drugoj državi članici EU, a gume stavlja na tržište na području Republike Hrvatske, čije je mjesto oporezivanja u Republici Hrvatskoj sukladno posebnom propisu, u smislu odredbi ovog Pravilnika smatra se proizvođačem i dužna je imenovati osobu u Republici Hrvatskoj koja je odgovorna za ispunjavanje obveza tog proizvođača sukladno odredbama ovog Pravilnika,
- posjednik je posjednik otpadnih guma sukladno definiciji posjednika otpada kako je to određeno Zakonom,
- sakupljač je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja sukladno Zakonu ima dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja otpadnih guma i ima sklopljen ugovor s Fondom,
- obrađivač je pravna i fizička osoba – obrtnik koja sukladno Zakonu ima dozvolu za obavljanje djelatnosti obrade otpadnih guma i ima sklopljen ugovor s Fondom.

U gospodarenju otpadnim gumama mora se osigurati odvojeno sakupljanje i obrada svih otpadnih guma u skladu s važećim propisima, a radi korištenja njihovih vrijednih svojstava kao i radi smanjenja na najmanju moguću mjeru štetnih učinaka od otpadnih guma na ljudsko zdravlje i okoliš. Godišnji cilj oporabe postupkom R3²⁴ otpadnih guma na razini Republike

²⁴ R3 - Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe) (ovo obuhvaća plinifikaciju i pirolizu u kojima se sastojci upotrebljavaju kao kemikalije).

Hrvatske, propisan Pravilnikom (čl. 4.), iznosi najmanje 80% od mase odvojeno sakupljenih otpadnih guma u toj kalendarskoj godini. Otpadne gume koje su sakupljene na području Republike Hrvatske i oporabljene postupkom R3 u drugoj članici EU ili u trećim zemljama, uračunavaju se u ciljeve iz prethodnog stavka. Proizvođač je obavezan ispuniti ciljeve razmjerno količini guma koje je stavio na tržište uplatom naknade gospodarenja na račun Fonda.

Fond je obavezan prikupljati podatke o količini guma stavljenih na tržište na teritoriju Republike Hrvatske, količini sakupljenih otpadnih guma i količini otpadnih guma koje su oporabljene te količini i vrsti proizvoda i otpada nastalih materijalnom oporabom otpadnih guma, količini proizvedenog goriva, gumama koje su uvezene radi uporabe i izvezene na obradu te količini izvezenog otpada nastalog oporabom otpadnih guma radi daljnje obrade. Fond je obavezan navedene podatke jednom godišnje, najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, dostaviti Ministarstvu. Ministarstvo je obvezno temeljem podataka Fonda izraditi godišnje izvješće o gospodarenju otpadnim gumama u Republici Hrvatskoj te ga podnijeti Ministarstvu jednom godišnje, najkasnije do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu, u elektronskom i pisanom obliku.

Sukladno podacima Fonda u 2018. godini evidentirano je slijedeće:

- po izdanim rješenjima Fonda na tržište RH stavljeno je 30.714 t guma,
- sakupljači su prijavili u Fond ukupno 21.671 t sakupljenih otpadnih guma,
- obrađivači su prijavili u Fond ukupno 19.226 t otpadnih guma koje su predane na uporabu od čega je 17.608 t (92%) je predano na materijalnu uporabu, a 1.618 t (8%) na energetske obradu. Navedena količina obrađenog otpada je za 3.407 tona manja nego što je evidentirano u Informacijskom sustavu Ministarstva koji obuhvaćaju i dionike izvan sustava Fonda (22.633 t),
- materijalno je oporabljeno 92% od mase odvojeno sakupljenih otpadnih guma te je nacionalni godišnji cilj propisan čl. 4. Pravilnika ostvaren,
- obračunate naknade gospodarenja otpadnim gumama po izdanim rješenjima Fonda iznosile su 34.539.783,95 kn,
- Fond je za troškove gospodarenja otpadnim gumama isplatio 22.146.307,23 kn od čega 52% (11.419.755,23 kn) sakupljačima, a 48% (10.726.552 kn) oporabiteljima (98,5% za materijalnu uporabu, a 1,5% za energetske obradu).

Prema podacima raspoloživim u Informacijskom sustavu Ministarstva²⁵ koji obuhvaćaju i dionike izvan sustava Fonda u 2018. godini količina nastalih otpadnih guma (KB 16 01 03) iznosi 22.738 t. Temeljem izvješća o prekograničnom prometu otpada, u 2018. godini nije evidentiran izvoz na obradu u druge zemlje.

2.2. Gospodarenje otpadnim gumama

Sukladno Pravilniku, način gospodarenja s otpadnim gumama je skup mjera koje obuhvaćaju odvojeno sakupljanje i oporabu otpadnih guma radi korištenja u materijalne ili energetske svrhe. U Republici Hrvatskoj gospodarenje otpadnim gumama organizira Fond sukladno odredbama Zakona i Pravilnika.

Proizvođač je obvezan snositi troškove gospodarenja otpadnim gumama uplatom naknade gospodarenja na račun Fonda. Proizvođač je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja neovisno o načinu prodaje proizvodi i/ili uvozi i stavlja gume na tržište na području Republike Hrvatske. Osoba koja ima poslovno sjedište u drugoj državi članici EU, a gume stavlja na tržište na području Republike Hrvatske, čije je mjesto oporezivanja u Republici Hrvatskoj sukladno posebnom propisu, u smislu odredbi ovog Pravilnika smatra se proizvođačem i dužna je imenovati osobu u Republici Hrvatskoj koja je odgovorna za ispunjavanje obveza tog proizvođača. Naknada gospodarenja ne plaća se za gume proizvedene u Republici Hrvatskoj koje su namijenjene izvozu, a proizvođač ima pravo na povrat uplaćene naknade gospodarenja u slučaju izvoza guma za koje je prethodno platio navedenu naknadu. Posjednik otpadnih guma obvezan je otpadne gume odvajati od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te ih u Republici Hrvatskoj odvojeno predati sakupljaču, osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem ili serviseru prilikom zamjene gume.

Usluga sakupljanja otpadnih guma obuhvaća prikupljanje (preuzimanje i prijevoz do skladišta sakupljača), razvrstavanje, skladištenje, pripremu i prijevoz otpadnih guma do obrađivača. Sakupljač je obvezan sve preuzete otpadne gume predati obrađivaču. Sakupljač je obvezan do kraja mjeseca za prethodni mjesec u Fond dostaviti podatke o količinama otpadnih guma koje je sakupio i predao obrađivaču na Obrascu ISOG²⁶. Fond na temelju navedenog izvješća te sukladno ugovoru sklopljenim sa sakupljačem nadoknađuje sakupljaču troškove obavljanja

²⁵ Registar onečišćenja okoliša (baza ROO) i podaci o prekograničnom prometu otpada

²⁶ Obrazac ISOG - Izvješće sakupljača otpadnih guma, Prilog IV. Pravilnika

usluge sakupljanja otpadnih guma²⁷. Fond je obvezan do 31. siječnja tekuće godine temeljem podataka o gospodarenju otpadnim gumama za prethodnu kalendarsku godinu utvrditi iznos troškova sakupljanja otpadnih guma i iznos troškova obrade otpadnih guma u prethodnoj kalendarskoj godini na razini Republike Hrvatske.

Obradu otpadnih guma u Republici Hrvatskoj obavlja obrađivač koji je na temelju ovlaštenja Ministarstva s Fondom sklopio ugovor o obavljanju usluge obrade otpadnih guma. Orađivač je obvezan sve preuzete otpadne gume oporabiti ili u slučaju iz članka 13. stavka 4. predmetnog Pravilnika izvesti na obradu uz prethodnu suglasnost Fonda. Orađivač je obvezan bez naplate i uz ovjeru pratećeg lista sakupljaču, preuzeti od sakupljača sve sakupljene otpadne gume te ih oporabiti sukladno ovom Pravilniku i Zakonu. Oporaba otpadnih guma mora se obavljati uz primjenu najbolje raspoloživih tehnika. Orađivač je obvezan do kraja mjeseca za prethodni mjesec dostaviti Fondu, na Obrascu IOOG²⁸, podatke o količini preuzetih i obrađenih otpadnih guma te količini izvezenih otpadnih guma radi obrade. Fond temeljem navedenih izvješća nadoknađuje obrađivaču troškove obrade otpadnih guma²⁹.

1.2.1. Količina otpadnih guma

Količina guma stavljenih na tržište, u razdoblju od 2007.-2018. godine, iznosi u prosjeku 22.862 t godišnje. U 2018. godini je stavljeno na tržište 30.714 t guma što je za 9% više u odnosu na prethodnu godinu.

U 2018. godini oporabljeno 19.226 t otpadnih guma³⁰- na materijalnu oporabu predano je 17.608 t (92%), a na energetska obradu 1.618 t (8%) - Tablica 9. i Slika 8.

Tablica 9. Količine guma stavljenih na tržište i oporabljjenih otpadnih guma od 2007. do 2018. godine

²⁷ Sakupljač otpadnih guma ima pravo na naknadu: Za preuzete količine 350 kn/t. Za privremeno skladištenje, razvrstavanje i utovar 0,00kn/t za prijevoz od mjesta ovlaštenog skupljača do mjesta oporabe naknada ovisi o udaljenosti od privremenog skladišta do skladišta oporabitelja i iznosi 0,90 kn po toni i prijednom kilometru.

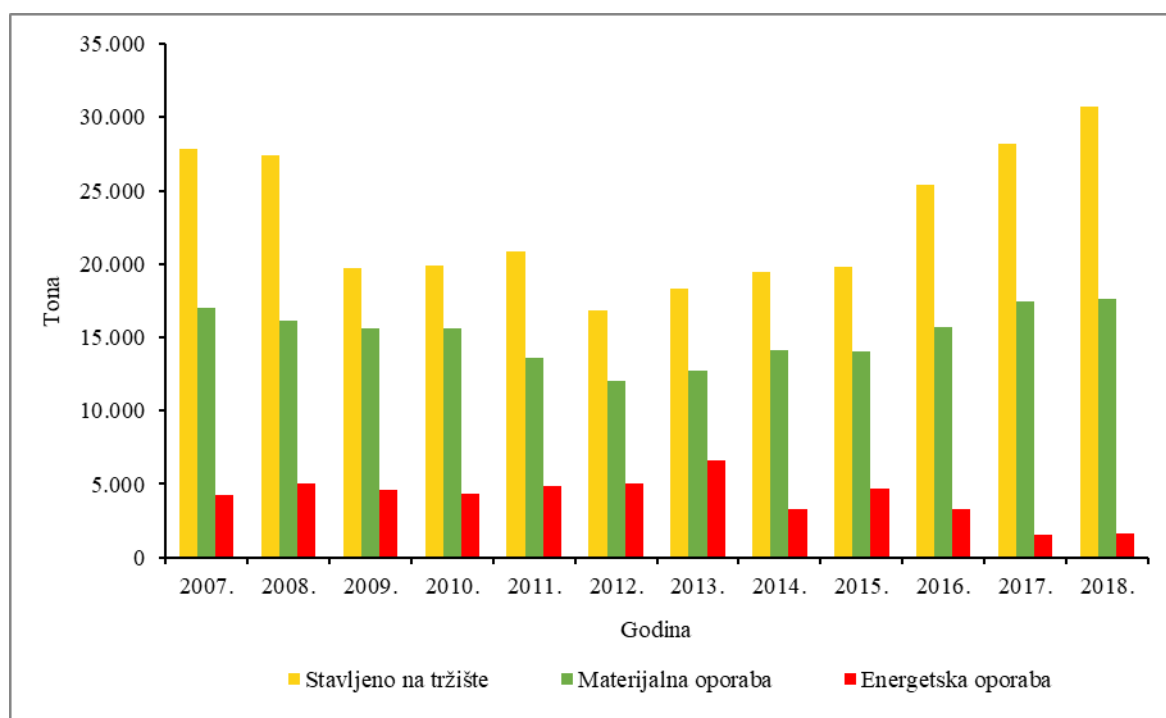
²⁸ Obrazac IOOG - Izvješće obrađivača otpadnih guma, Prilog V. Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (NN 113/16)

²⁹ Orađivač otpadnih guma ima pravo na naknadu: za recikliranje 600 kn/t, a za energetske svrhe 100 kn/t.

³⁰ Količine sakupljenih guma koje se ne uspiju oporabiti se skladište te će se u najvećem dijelu oporabiti u narednom vremenu koje slijedi, a tek manji dio odlazi u izvoz.

Godina	Količine guma stavljenih na tržište RH po izdanim rješenjima (t)	Oporabljene količine otpadnih guma (t)	Količine otpadnih guma predane na materijalnu uporabu (t)	Količine otpadnih guma predane na energetska uporabu (t)
2007.	27.824,18	21.230,42	17.005,74	4.224,68
2008.	27.372,47	21.224,46	16.161,08	5.063,38
2009.	19.702,55	20.234,33	15.648,21	4.586,12
2010.	19.913,37	19.916,65	15.610,78	4.305,87
2011.	20.883,96	18.509,04	13.605,26	4.903,78
2012.	16.808,05	17.031,49	12.002,58	5.028,91
2013.	18.304,66	19.346,16	12.739,24	6.606,92
2014.	19.468,10	17.409,56	14.097,38	3.312,18
2015.	19.774,08	18.717,00	14.005,50	4.711,50
2016.	25.371,78	19.051,63	15.733,40	3.318,23
2017.	28.211,38	18.965,96	17.404,00	1.561,96
2018.	30.714,05	19.225,52	17.608,00	1.617,52

Izvor: FZOEU

Slika 8. Odnos količina guma stavljenih na tržište i oporabljениh otpadnih guma od 2007. do 2018. godine (Izvor: FZOEU, obrada: MZOE)

Popis ovlaštenih sakupljača koji su u 2018. godini sakupili ukupno 21.671 t otpadnih guma naveden je u Tablici 10.

Tablica 10. Popis sakupljača otpadnih guma u RH i sakupljene količine u 2018. godini

Broj	Naziv tvrtke	Sjedište	Sakupljene količine otpadnih guma u 2018. (t)
1.	ADRIATIC BLIZNA d.o.o.	Trogir, Dr. Ante Starčevića 16	9,25
2.	CIAK d.o.o.	Donji Stupnik, Stupničke šipkovine1	341,15
3.	CIOS d.o.o.	Zagreb, Josipa Lončara 15	2.577,46
4.	FLORA VTC d.o.o.	Virovitica, Vukovarska 5	696,73
5.	GUMIMPEX-GRP d.d.	Varaždin, Pavleka Miškine 64 c	14.488,66
6.	METIS d.d.	Kukuljanovo, Kukuljanovo 414	1.247,19
7.	NAŠICECEMENT d.d.	Našice, Tajnovac 1	328,10
8.	ROBNI CENTAR d.o.o.	Križevci, Nikole Tesle 49	65,80
9.	SIROVINA d.o.o.	Bjelovar, Bilogorska bb	225,52
10.	UNIVERZAL d.o.o	Varaždin, Cehovska 10	176,99
11.	VLAHOVAC OBRT MRACLIN	Mraclin, B. Radića 155	1.235,07
12.	ZAGREBAČKI HOLDING PODRUŽNICA ČISTOĆA d.o.o.	Zagreb, Radnička cesta 82	278,77
Ukupno:			21.670,69

Izvor: FZOEU

Popis ovlaštenih oporabitelja koji su u 2018. godini oporabili ukupno 19.226 t otpadnih guma naveden je u Tablici 11.

Tablica 11. Popis obrađivača otpadnih guma u RH i oporabljene količine u 2018. godini

Broj	Naziv tvrtke	Mjesto uporabe	Vrsta uporabe	Oporabljene količine otpadnih guma u 2018. (t)
1.	GUMIMPEX-GRP d.d.	Varaždin, Pavleka Miškine 64c	u materijalne svrhe	17.608,00
2.	HOLCIM (Hrvatska) d.o.o.	Koromačno, Koromačno bb	u energetske svrhe	1.244,16
3.	NAŠICECEMENT d.d.	Našice, Tajnovac 1	u energetske svrhe	373,36
Ukupno:				19.225,52

Izvor: FZOEU

Prema podacima³¹ Ministarstva koji obuhvaćaju i dionike izvan sustava Fonda, pokazuju da nastala količina otpadnih guma (KB 16 01 03) u 2018. godini iznosi 22.738 t. Obradena količina iznosi 22.633 t od čega je 22.619 t oporabljeno³², a 14 t je zbrinuto³³. Temeljem izvješća o prekograničnom prometu otpada, u 2018. godini nije evidentiran izvoz na obradu u druge zemlje. Otpadne gume ne smiju se odlagati na odlagališta.

Evidentirana oporabljena količina otpadnih guma u RH (22.619 t) je za 18% veća u odnosu na količinu (19.226 t) koju su obrađivači prijavili u Fond.

2.3. Naknade za gospodarenje otpadnim gumama

U 2018. godini uplaćeno je ukupno 34.539.783,95 kuna, dok su isplate Fonda za gospodarenje otpadnim gumama za tu godinu iznosile 22.146.307,23 kn, od čega je 11.419.755,23 kn isplaćeno sakupljačima, a 10.726.552,00 kn oporabiteljima (10.564.800,00 kn za materijalnu uporabu i 161.752,00 kn za energetske uporabu).

U odnosu na prethodnu godinu iznos uplaćenih naknada u 2018. (34.539.783,95 kn) povećao se za 8% kada je iznosio 31.971.407,70 kn, dok se iznos isplaćenih naknada (22.146.307,23 kn) smanjio za 0,69% kada je iznosio 22.301.111,90 kn (Tablica 12., Slika 9.).

Tablica 12. Naknada za gospodarenje otpadnim gumama obračunata od strane Fonda od 2007. do 2018. godine

Godina	Obračunate naknade gospodarenja po izdanim rješenjima Fonda (kn)	Isplaćene naknade troškova gospodarenja sakupljačima (kn)	Isplaćene naknade troškova gospodarenja oporabiteljima koji koriste otpadne gume u materijalnoj uporabi (kn)	Isplaćene naknade troškova gospodarenja oporabiteljima koji koriste otpadne gume u energetske svrhe (kn)
2007.	21.125.361,84	12.254.028,51	8.682.963,35	461.275,80
2008.	41.736.270,51	12.855.667,80	9.894.000,00	535.204,84
2009.	41.058.711,49	12.845.277,26	12.093.000,00	653.122,22
2010.	29.553.816,72	12.748.862,77	11.289.000,00	535.403,84
2011.	29.870.061,05	11.852.279,38	7.256.250,00	584.074,21
2012.	31.325.940,22	10.595.725,22	7.892.250,00	625.961,23

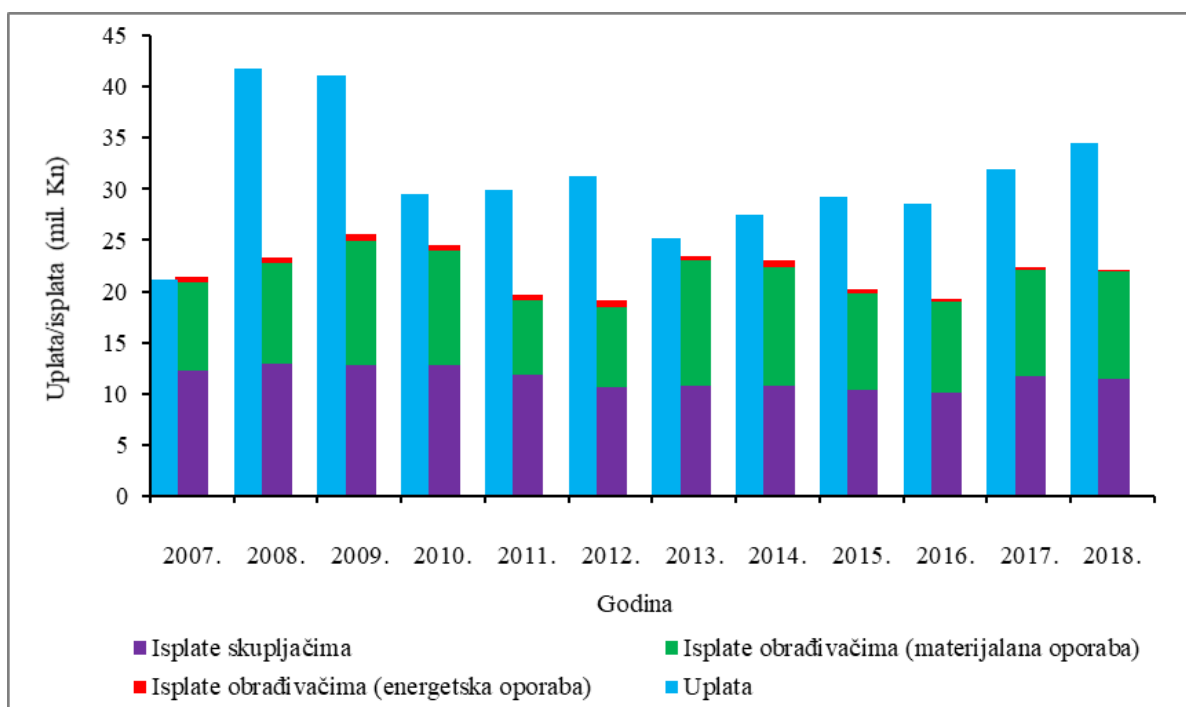
³¹ Podaci iz baze ROO i podaci o prekograničnom prometu otpada u 2018. godini

³² Najviše postupkom R3

³³ Najviše postupkom D13

2013.	25.212.069,33	10.706.324,65	12.299.750,00	452.264,35
2014.	27.456.991,79	10.714.656,19	11.688.000,00	599.045,53
2015.	29.202.152,03	10.396.905,20	9.358.350,00	452.718,60
2016.	28.508.248,58	10.065.337,13	8.875.800,00	319.250,00
2017.	31.971.407,70	11.702.515,90	10.442.400,00	156.196,00
2018.	34.539.783,95	11.419.755,23	10.564.800,00	161.752,00

Izvor: FZOEU

Slika 9. Odnos uplaćenih i isplaćenih naknada za gospodarenje otpadnim gumama obračunatih od strane Fonda od 2007. do 2018. godine (Izvor: FZOEU, obrada: MZOE)

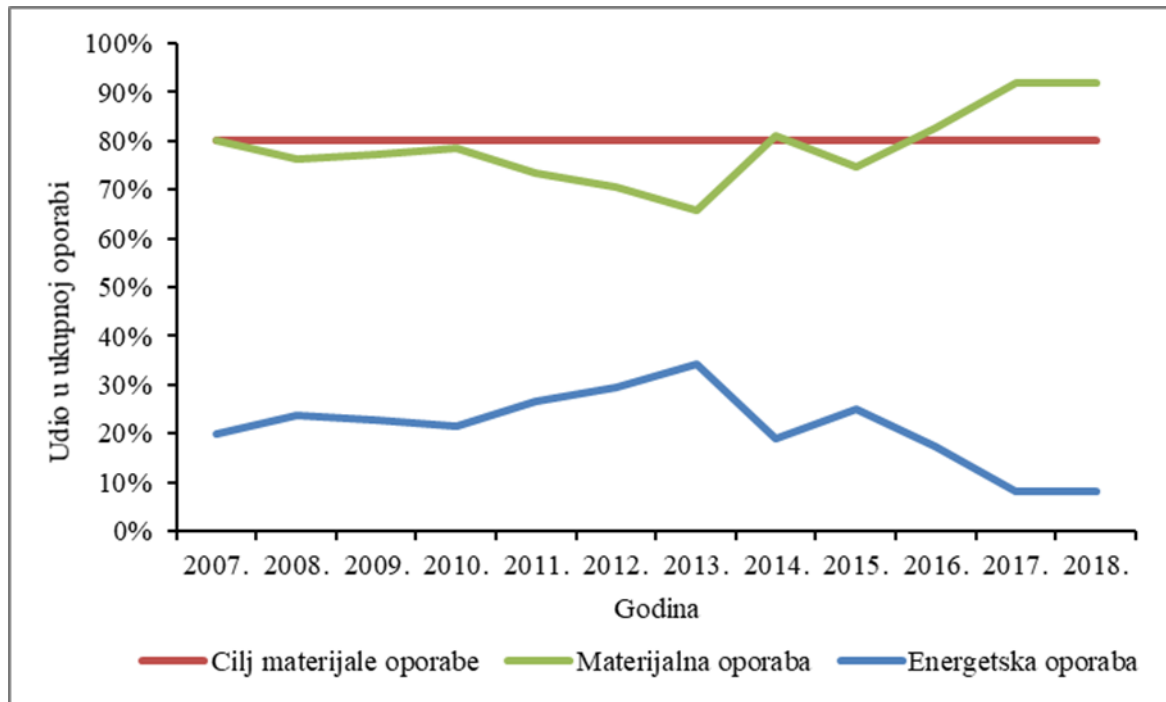
2.4. Ostvarenje propisanih ciljeva

U gospodarenju otpadnim gumama mora se osigurati odvojeno sakupljanje i obrada svih otpadnih guma u skladu s ovim Pravilnikom i Zakonom, a radi korištenja njihovih vrijednih svojstava kao i radi smanjenja na najmanju moguću mjeru štetnih učinaka od otpadnih guma na ljudsko zdravlje i okoliš.

Nacionalni godišnji cilj uporabe postupkom R3 otpadnih guma na razini Republike Hrvatske, propisan čl. 4. Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (NN 113/16) i iznosi najmanje 80% od mase odvojeno sakupljenih otpadnih guma u toj kalendarskoj godini, a u navedeno se

uračunavaju i otpadne gume koje su sakupljene na području Republike Hrvatske i oporabljene postupkom R3 u drugoj članici EU ili u trećim zemljama

Obzirom da je u 2018. godini materijalno oporabljeno 92% od mase odvojeno sakupljenih otpadnih guma, nacionalni godišnji cilj je ostvaren (Slika 10.).

Slika10. Grafički prikaz ostvarenja propisanih ciljeva uporabe otpadnih guma u sustavu gospodarenja otpadnim gumama koji organizira Fond od 2007. do 2018. godine (Izvor: FZOEU, obrada: MZOE)

3. Zaključak

Količinu nastalih otpadnih vozila (69.279 t) u 2018. godini u RH Ministarstvo je procijenilo na osnovi broja vozila (69.760 komada)³⁴ kojima u 2018. godini nije produžena registracija što je značajno više od evidentirane količine u Informacijskom sustavu Ministarstva koja je iznosila 37.438 t.

Prema podacima Fonda, u 2018. godini obrađeno je 29.920 t cjelovitih otpadnih vozila. Navedena količina ne obuhvaća dijelove vozila koje obrađivači također preuzimaju i obrađuju, a nisu obuhvaćeni sustavom koji organizira Fond te se stoga Fondu ne prijavljuju. Prema podacima u Informacijskom sustavu Ministarstva, koji obuhvaćaju i dionike izvan sustava Fonda, evidentirana oporabljen količina otpadnih vozila u RH iznosi 35.327 t što je za 18% više u odnosu na količinu koju su obrađivači prijavili u Fond.

Stupanj ostvarenja ciljeva propisanih čl.5. Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15, 90/16 i 60/18) na temelju prikupljenih podataka obrađivača o otpadnim vozilima i njihovim djelovima (Obrazac OV9) izračunat je sukladno Odluci Komisije 2005/293/EZ. Sukladno navedenom, stopa ponovne uporabe i oporabe za sva otpadna vozila predana na obradu u 2018. godini iznosila je 97,74% prosječne mase na obradu predanog otpadnog vozila, a stopa ponovne uporabe i recikliranja za sva otpadna vozila predana na obradu iznosila je 97,41% prosječne mase na obradu predanog otpadnog vozila. Time je ostvaren Nacionalni cilj kojim je propisano da se u gospodarenju otpadnim vozilima mora osigurati da:

- stopa ponovne uporabe i oporabe za sva otpadna vozila predana na obradu tijekom godine iznosi najmanje 95% prosječne mase na obradu predanog otpadnog vozila, odnosno,
- stopa ponovne uporabe i recikliranja za sva otpadna vozila predana na obradu tijekom godine iznosi najmanje 85% prosječne mase na obradu predanog otpadnog vozila.

Prema podacima u Informacijskom sustavu Ministarstva, koji obuhvaćaju i dionike izvan sustava Fonda, evidentirana oporabljen količina otpadnih guma u RH u 2018. godini iznosi 22.619 t što je za 18% više u odnosu na količinu (19.226 t) koju su obrađivači prijavili u Fond. Nacionalni godišnji cilj oporabe postupkom R3 otpadnih guma na razini Republike Hrvatske, propisan čl.4. Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (NN 113/16) i iznosi najmanje 80%

³⁴ Temelji se na podacima DZS-a, Ministarstva financija - Carinska uprava i obrađivača otpadnih vozila (Obrazac OV9).

od mase odvojeno sakupljenih otpadnih guma u toj kalendarskoj godini, a u navedeno se uračunavaju i otpadne gume koje su sakupljene na području RH i oporabljene postupkom R3 u drugoj članici EU ili u trećim zemljama.

U 2018. godini materijalno je oporabljeno 92% od mase odvojeno sakupljenih otpadnih guma te je time nacionalni godišnji cilj ostvaren.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike

Radnička cesta 80/7, 10000 Zagreb
Tel: 01/3717 111 Fax: 01/3717 149
mzoe.gov.hr